

राज्य योजना सन २०१६-१७ निसर्ग पर्यटन
योजने अंतर्गत चालू बाब प्रस्ताव.

महाराष्ट्र शासन
महसूल व वन विभाग
शासन निर्णय क्र. डब्ल्यूएलपी-०७.१६/प्र.क्र.२२५/फ-१
मादाम कामा मार्ग, हुतात्मा राजगुरु चौक,
मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२.
दिनांक :- १७ ऑक्टोबर, २०१६.

वाचा :-

१. वित्त विभागाचे परिपत्रक क्रमांक :- अर्थसं-२०१६/प्र.क्र.८०/अर्थ-३, दिनांक ०१.४.२०१६.
२. वित्त विभागाचे परिपत्रक क्रमांक :- अर्थसं-२०१६/प्र.क्र.८९/अर्थ-३, दिनांक २०.४.२०१६.
३. महसूल व वन विभाग शासन निर्णय क्र. डब्ल्यूएलपी-०७.१६/प्र.क्र.२२५/फ-१,
दिनांक :- ०३.०८.२०१६.
४. महसूल व वन विभाग शासन निर्णय क्र. डब्ल्यूएलपी-०७.१६/प्र.क्र.२२५/फ-१,
दिनांक :- २०.०९.२०१६.
५. अपर प्रधान मुख्य वनसंरक्षक (अर्थसंकल्प, नियोजन व विकास), महाराष्ट्र राज्य, नागपूर
यांचे पत्र क्र. कक्ष-१/पी/यो/चाबाप्र/प्र.क्र.२३/(१६-१७)/११५१/१६-१७
दिनांक :- १५.०९.२०१६.
६. अपर प्रधान मुख्य वनसंरक्षक (अर्थसंकल्प, नियोजन व विकास), महाराष्ट्र राज्य, नागपूर
यांचे पत्र क्र. कक्ष-१/पी/यो/चाबाप्र/प्र.क्र.२३/(१६-१७)/१२६१/१६-१७
दिनांक :- ०१.१०.२०१६.

प्रस्तावना :-

सन २०१६-१७ राज्यस्तरीय योजनेतर्गत योजनेअंतर्गत निसर्ग पर्यटन योजना (२४०६-२२९५) या लेखाशिर्षातर्गत संरक्षित क्षेत्र व इतर वनक्षेत्रातील निसर्ग पर्यटनासाठी रुपये ५६७४.८८ लक्ष इतका नियतव्यय मंजूर व अर्थसंकल्पित करण्यात आला आहे.

२. अपर प्रधान मुख्य वनसंरक्षक (अर्थसंकल्प, नियोजन व विकास), महाराष्ट्र राज्य, नागपूर यांनी सादर केलेल्या प्रस्तावानुसार निसर्ग पर्यटन योजना (२४०६-२२९५) या योजनेतर्गत या पूर्वी संरक्षित क्षेत्र व संरक्षित क्षेत्राबाहेरील क्षेत्राकरता रु. ३६९२.०७ लक्ष निधी वितरीत करण्यात आला आहे.

संदर्भ क्रमांक ५ व ६ च्या पत्रान्वये अपर प्रधान मुख्य वनसंरक्षक (अर्थसंकल्प, नियोजन व विकास), महाराष्ट्र राज्य, नागपूर यांनी निसर्ग पर्यटन योजना (२४०६-२२९५) या योजनेतर्गत संरक्षित क्षेत्रांकरीता रु. १४५.२४९ लक्षचा प्रस्ताव शासन मान्यतेसाठी सादर केला आहे. उक्त योजनेमधील विहीत प्रयोजनाखाली अर्थसंकल्पित निधीच्या ८० % मर्यादेत निधी माहे डिसेंबर, २०१६ पर्यंत खर्च करण्यास " अर्थसंकल्पात समाविष्ट असलेल्या योजनांतर्गत जुन्या योजनांचा खर्च - योजनेच्या स्वरूपात अथवा व्याप्तीमध्ये बदल होत नसल्यास वित्त विभागाबरोबर नियोजन विभागाचीही सहमती आवश्यक नाही " या अटीवर खर्च करण्यास मान्यता देण्यात आली आहे.

शासन निर्णय :-

सदर शासन निर्णयान्वये सोबत जोडलेल्या विवरणपत्राप्रमाणे खालील अटीच्या अधीन राहून रुपये १४४.२५९ लक्ष निधी खर्च करण्यास शासनाची मान्यता प्रदान करण्यात येत आहे.

१. सदर योजनेवर खर्ची टाकावयाची रक्कम सन २०१६-१७ मध्ये लेखाशिर्ष क्र.२४०६ वनीकरण व वन्यजीवन, पंचवार्षिक योजनांतर्गत, राज्य योजनांतर्गत योजना (०२) (०६) इको टुरिझम (राज्य) (२४०६-२२९५) अंतर्गत उद्दीष्टनिहाय, अर्थसंकल्प वितरण प्रणालीद्वारे प्राप्त होणाऱ्या निधीतून सोबत जोडलेल्या विवरणपत्रानुसार खर्च करण्यात यावी.
२. योजनांतर्गत प्रस्तावित कार्यबाबींना आवश्यकतेनुसार सक्षम प्राधिकाऱ्यांनी प्रशासकीय व तांत्रिक मान्यता प्रदान केलेली आहे, याची खातरजमा झाल्यानंतरच सदर कार्यबाबीवर निधी खर्ची टाकण्यात यावा आणि याची जबाबदारी प्रधान मुख्य वनसंरक्षक (वन्यजीव) यांची राहिल.
३. कार्यबाबीमध्ये खरेदीचा समावेश असल्यास शासनाने विहित केलेल्या पद्धतीचा अवलंब करून खरेदी करण्यात यावी.
४. सदर कामे करताना भारतीय वन अधिनियम, १९२७, वन्यजीव (संरक्षण) अधिनियम १९७२ व वन (संवर्धन) अधिनियम १९८० चा भंग होणार नाही या अटीवर मंजूरी देण्यात येत आहे.
५. केंद्र शासन व राज्य शासनाचे निसर्ग पर्यटन धोरणाशी अनुकूल राहतील अशीच कामे कार्यान्वित करावी.
६. कार्यबाबीमध्ये खरेदीचा समावेश असल्यास शासनाने विहित केलेल्या पद्धतीचा अवलंब करून खरेदी करण्यात यावी.
७. वित्त विभागाने निर्गमित केलेल्या विविध मार्गदर्शन सूचनांचे व वित्त विभागाचे परिपत्रक क्रमांक विअप्र-२०१३/प्र.क्र. ३०/२०१३/विनियम, भाग-२, दिनांक :- १७.०४.२०१५ व क्रमांक :- अर्थसं-२०१६/प्र.क्र.८९/अर्थ-३, दिनांक २०.४.२०१६ च्या परिपत्रकाचे काटेकोर पालन करावे.
२. सदर शासन निर्णय वित्त विभागाचे परिपत्रक वित्त विभागाचे परिपत्रक क्रमांक :- अर्थसं-२०१६/प्र.क्र.८९/अर्थ-३, दिनांक:- २०.०४.२०१६ ला अनुलक्षून निर्गमित करण्यात येत आहे.
३. सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक २०१६१०१७१७१७५५९२१९ असा आहे. हा आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

(अरविंद आपटे)

विशेष कार्य अधिकारी

महसूल व वन विभाग

प्रति :

१. प्रधान मुख्य वनसंरक्षक (वन बल प्रमुख), महाराष्ट्र राज्य, नागपूर
२. प्रधान मुख्य वनसंरक्षक (वन्यजीव), महाराष्ट्र राज्य, नागपूर.
३. अपर प्रधान मुख्य वनसंरक्षक (अर्थसंकल्प, नियोजन व विकास), महाराष्ट्र राज्य, नागपूर.
४. व्यवस्थापकीय संचालक, महाराष्ट्र निसर्ग पर्यटन मंडळ, नागपूर

५. अपर प्रधान मुख्य वनसंरक्षक (वन्यजीव) पूर्व, नागपूर.
६. अपर प्रधान मुख्य वनसंरक्षक (वन्यजीव) पश्चिम, मुंबई.
७. मुख्य वनसंरक्षक तथा क्षेत्र संचालक, संह्याद्री व्याघ्र प्रकल्प, कोल्हापूर.
८. मुख्य वनसंरक्षक तथा क्षेत्र संचालक, पेंच व्याघ्र प्रकल्प, नागपूर.
९. विभागीय वन अधिकारी (वन्यजीव), पांढरकवडा.
१०. महालेखापाल १ व २ (लेखा परीक्षा / लेखा व अनुज्ञेयता), महाराष्ट्र राज्य, मुंबई/नागपूर.
११. निवड नस्ती, फ-१ कार्यासन, महसूल व वन विभाग, मंत्रालय मुंबई ३२.

*****

शासन निर्णय क्रमांक :- डब्ल्यूएलपी ०७.१६/प्र.क्र. २२५ /फ-१, दिनांक :- १७ ऑक्टोबर, २०१६
सोबतचे विवरणपत्र.

(रक्कम रुपये लाखात)

प्रधान शिर्ष	सविस्तर शिर्ष	ऑक्टोबर, २०१६	नोव्हेंबर, २०१६	एकूण
१	२	३	४	५
२४०६ २२९५	०२-मजुरी	१६.३१	१६.३२	३२.६३
	२१- पुरवठा व सामग्री	१३.३०	१३.३१	२६.६१
	२७-लहान बांधकामे	४.५२	४.५३	९.०५
	५०-इतर खर्च	३७.९८४	३७.९८५	७५.९६९
	एकूण	७२.११४	७२.१४५	१४४.२५९

*****

शासन निर्णय क्रमांक :- डब्ल्यूएलपी ०७.१६/प्र.क्र. २२५/फ-१, दिनांक :- १७ ऑक्टोबर, २०१६
सोबतचे परिशिष्ट

अपर प्रधान मुख्य वनसंरक्षक (वन्यजीव), पश्चिम, मुंबई. यांचेकडील खालीलप्रमाणे एकूण कामे
रु. ३९.७३९ लक्ष.
संह्याद्री व्याघ्र राखीव

अ.क्र.	योजनेतील प्रस्तावित बाबनिहाय कामे	बाबनिहाय अंदाजित रक्कम (लाखात)
१	बामणोली परिक्षेत्रात निसर्ग पर्यटन पायवाट तयार करणे.	०.६३
२	बामणोली परिक्षेत्रात वन्यप्राण्यांचे विविध माहिती फलक बसविणे.	२२.५०
३	ढेबेवाडी परिक्षेत्रात निसर्ग पायवाट तयार करणे.	०.५०४
४	ढेबेवाडी परिक्षेत्रात वन्यप्राण्यांचे विविध माहिती फलक बसविणे.	१३.००
५	ढेबेवाडी परिक्षेत्रात तयार केबीन खरेदी करणे.	२.००
६	हेळवाक परिक्षेत्रात निसर्ग पायवाट तयार करणे.	०.१०५
७	हेळवाक परिक्षेत्रात तयार केबीन खरेदी करणे.	१.००
	एकूण	३९.७३९

**अपर प्रधान मुख्य वनसंरक्षक (वन्यजीव), पूर्व नागपूर. यांचेकडील खालीलप्रमाणे एकूण कामे
रु१०३.५२ लक्ष.
टिपेश्वर अभयारण्य**

अ.क्र.	योजनेतील प्रस्तावित बाबनिहाय कामे	बाबनिहाय अंदाजित रक्कम (लाखात)
१	टिपेश्वर अभयारण्यातील सुन्ना निर्वाचन केंद्र येथे ५ तंबू खरेदी करणे.	१.५०
२	सुन्ना तपासणी नाका येथे प्रवेशद्वार बांधकाम.	२.१०
३	सन्ना तपासणी नाका येथे बोअरवेल करीता व तपासणी नाक्यास विद्युत पुरवठा करणे करीता सोलर सिस्टीम बसविणे.	५.००
४	एदलापूर कुटी येथे वॉच टॉवर बांधकाम.	४.९२
५	एदलापूर कुटी येथे निसर्ग पायवाट तयार करणे ३ कि.मी.	१.५६
६	टिपेश्वर अभयारण्यातील एदलापूर कुटी येथे २.५ हे. फळझाडे लागवड करणे.	१.०१
७	एदलापूर कुटी येथे ६५ हे. कुरण विकास तयार करणे.	३.९०
८	एदलापूर कुटी येथे तलावातील गाळ काढणे.	०.७२
९	एदलापूर कुटी येथे तलावातील गाळ काढणे.	०.७०
१०	एदलापूर कुटी येथे तलावातील गाळ काढणे.	०.७२
११	एदलापूर येथे नविन माती नालाबांध तयार करणे.	६.००
१२	टिपेश्वर अधिग्रहित क्षेत्रामध्ये ३ कि. मी. निसर्ग पायवाट तयार करणे.	१.५६
१३	टिपेश्वर अधिग्रहित क्षेत्रामध्ये ५ हे. फळझाडे लागवड करणे.	२.०३
१४	टिपेश्वर अधिग्रहित क्षेत्रामध्ये १०० हे. कुरण विकास तयार करणे.	६.००
१५	टिपेश्वर अधिग्रहित क्षेत्रामध्ये वन तलाव तयार करणे.	९.८०
१६	माथणी येथे प्रवेशद्वार बांधकाम करणे.	२.१४
१७	माथणी तापासणी नाका येथे बोअरवेल व नाक्यास विद्युत पुरवठा करण्याकरीता सोलर पॅनल बसविणे.	५.००
१८	टिपेश्वर अभयारण्यामध्ये सावरगाव वर्तुळामध्ये ५० हेक्टर लॅन्टेना उच्छाटन व रानतुळस उच्छाटन.	३.००
१९	टिपेश्वर अभयारण्यामध्ये सुन्ना वर्तुळामध्ये १०० हेक्टर लॅन्टेना उच्छाटन व रानतुळस उच्छाटन.	६.००
२०	टिपेश्वर अभयारण्यामध्ये अर्ली वर्तुळामध्ये १०० हेक्टर लॅन्टेना उच्छाटन व रानतुळस उच्छाटन.	३.००
२१	टिपेश्वर अभयारण्यामध्ये ५ ठिकाणी बोअरवेलसह सोलर पंप बसविणे.	१०.०३
२२	दुर्बिन खरेदी करणे १० नग.	१.००
२३	व्हिडीओ कॅमेरा खरेदी करणे १ नग.	०.३०

२४	प्रसिध्दी साहित्य सामुग्री पत्रके तयार करणे.	०.५५
२५	टिपेश्वर अभयारण्याकरीता माहिती पुस्तक तयार करणे.	०.५०
एकूण		७९.०४

पैनगंगा अभयारण्य

अ.क्र.	योजनेतील प्रस्तावित बाबनिहाय कामे	बाबनिहाय अंदाजित रक्कम (लाखात)
१	चिखली विश्रामगृह दुरुस्ती व देखभाल	३.६०
२	खरबी विश्रामगृह दुरुस्ती व देखभाल	२.८८४
३	सोनदाभी विश्रामगृह दुरुस्ती व देखभाल	३.८९९
४	अस्तित्वात असलेल्या सोलारपंपवर बोअरवेल बसविणे.	७.८०
५	खरबी निसर्ग परिचय केंद्राभोवती १ हेक्टर वनोद्यान तयार करणे.	५.००
६	व्हिडीओ कॅमेरा खरेदी	०.६०
७	एलसीडी प्रोजेक्टर व होम थिटर खरेदी	१.००
८	ध्वनी प्रक्षेपण यंत्रणा खरेदी	०.२०
९	पैनगंगा अभयारण्याचे माहिती पुस्तिका तयार करणे.	०.५०
एकूण		२४.४८

*****